

Imetamine ja ühiskonna käitumine

Autorid: Darja Glusko, Marleen Mägi, Triin Rõõmussaar

Juhendaja: Annely Kärema

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGKOO

Lapse rinnaga toitmine on omamoodi kunst. Kunst, mis kasvab välja bioloogiast, kultuurist, ajaloost. Üldiselt teame, et imetamine on imeline. Vahel tekib siiski küsimus – miks see kõikidel emadel ei õnnestu? Miks paljud emad võtavad lutipudelid kätte ning ostavad kunsttoitu? Mis paneb neid naisi rinnaga toitmise loobuma? Igaühel on kindlasti oma põhjus – olgu see kiire elutempo, karjäär, teadmiste puudulikkus või väär info internetifoorumitest. Mis põhjus see ka ei oleks, olemas on üks ainus loogiline selgitus – puudulik nõustamine. Eriti kurb on see, et kaasaegses infoajastu ühiskonnas on nõustamine lihtsalt kättesaadav, pealegi, Eestis on teenus täiesti tasuta. Abistav käsi on juba ulatatud – vaja on sellest lihtsalt haarata. „Olen isegi kasutanud paar korda imetamisnõustaja abi“ – ütleb Riigikogu liige Kaja Kallas. „Alguses oli imetamine väga valus, edasi küsisin nõu, kui tahtsin lamades imetamise juurest liikuda istudes imetamise juurde. Väga kena oli nõustajast, et ta tuli meile koju ja andis lisaks vastustele tekkinud küsimustele ka soovitusi, mille peale ise ei oleks osanud tullagi”.

Kompetentse abistaja nõuanded peaksid meelde jääma pikaks ajaks ja tulema kasuks tulevikus. ” Alguses ei saanud me kuidagi vedama (nüüd ei saa pidama ☺)” – ütleb Kaja”. Laps võttis kaalust alla ja rinna otsas jäi kohe tuttu ning ei söönud. Võitlesin ämmaemandaga, kes käskis anda lisatoitu ja jäin endale kindlaks, et peame selle asja ise tööle saama. Imetamisnõustaja soovitas võtta lapse paljaks, sest ema ihuga kontaktis olles tekib õige tunne. Pealegi oli toas üsna palav. See soovitus toimis kenasti ja laps hakkas hoogsalt kaalus juurde võtma ja isuga sööma”.

Imetamise propageerimine on oluline – rinnapiim peaks olema vastsündinu ainus söök ja jook, kui arst ei ole määranud teisiti

(Beebisõbraliku Haigla eduka imetamise 6. reegel) ja imetamise protsess on kasulik nii emale kui ka lapsele. Lisaks oma füüsilistele kasuteguritele omab imetamine ka emotsionaalseid väärtuseid – see on tihedalt seotud emadusega ning demonstreerib ema võimekust oma last toita. „Kindlasti on mõtet tänapäeval imetamisele rõhku pöörata, sest see on beebile parim“, ütleb Kaja. „Kuulsin just hirmutavast trendist Euroopas, kus peale sünnitust võetakse sisse tablet, mis pärsib rinnapiima teket ja last rinnaga toitma ei hakatagi. Kuivõrd me kulgeme Euroopa tuules, siis karta on, et sarnane moevool võib ka Eestisse jõuda ja hea oleks, kui sellega kaasa ei minda. Isegi kui alguses on raske, ei tohiks kergesti alla anda. Ja raske on vist alguses kõigil, kes esimest korda rinnaga toidavad. Lohutust annab teadmine, et kui imetamise kenasti jooksma saab, siis vähemalt 6 kuud on rahulik ja lihtne ega kuhugi minnes ei pea lapse toidu kaasavõtmisega pead vaevama”.

Kuidas suhtub ühiskond imetavasse emasse? Kaja sõnul võib suhtumist jaotada kaheks. ” Üldiselt mõistavad kõik, et rinnapiim on beebile parim ja mida kauem beebit rinnaga toita, seda parem. Teisalt, kui imetamise vajadus on tekkinud kohas, kus on rohkem inimesi, aga pole selleks ettenähtud ruumi, siis on ka hukkamõistvaid pilke”.

Paljud naised kardavad imetada last avalikus kohas, mistõttu võõrutatakse imikud rinnast ja kasutusele võetakse lutipudelid. Last rinnaga toitvad emad tajuvad halvustavaid ja küsivaid pilke: miks ta teeb seda kõikide ees, miks ta ei jätnud oma last koju? Avatud ühiskonnana peaksime liikuma sellises suunas, et suudaksime ema-lapse suhet väärtustada. On lootust, et ühiskonna suhtumine imetamisse muutub: rinnast toitmine saab normiks ning lutipudelid kaovad. Selleks aga on vaja kasvatada inimestesse usku, et isegi kõige raskemas situatsioonis on võimalik võitjana välja tulla.

Ühendame jõud: informeerime ja nõustame mitte ainult imetavaid naisi, vaid ka nende abikaasasid, jagame teadmisi ka tulevastele emadele.

Õpetame ühiskonda säilitama tervet ema-lapse suhet läbi imetamise!

Avaldame tänu Kaja Kallasele, kes oli nõus vastama küsimustele spetsiaalselt Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli jaoks rinnapiimanädala 2012 raames.

Kasutatud materjalid:

Newman, J. (1999). Breastfeeding Myths Perpetuated by Culture, Society and the Health Care System. *Leaven*, 35: 5.

Pugliese, A. R. (2000). Breasfeeding in Public. *New Beginnings*, 17:6.

Good Mojab, C. (2000). The Cultural Art of Breastfeeding. *Leaven*, 36:5.

Fotod: Erakogu

Rinnapiim = parem tervis!

Esimesed kuus kuud soovitame last toita vaid rinnapiimaga ning imetamine võiks jätkuda ka teisel eluaastal.

